

STOCKFORS

Tarina Patruunasta

August Levón 1820-1875

August Alexander Levón syntyi Raahessa. Perhe oli ruotsinkielinen ja Levónilla oli kuusi sisarusta. Levón ei ehtinyt juurikaan opiskella, kun jo 12-vuotiaana hän joutui apteekkarin oppipojaksi. Vuonna 1840 hän sai paikan Vaasan ainoan apteekin farmaseuttina. Levón opiskeli vuoden ajan Helsingissä ja hän sai proviisorin tittelin. Työ farmaseuttina ei enää kelvannutkaan, vaan nuori mies halusi perustaa oman apteekin. Anomus apteekin perustamisesta ei kuitenkaan mennyt läpi ja Levón kimpantui. Hän jätti koko alan ja aloitti puhtaalta pöydältä.

Vuonna 1844 Levón nai Margareta Sofia Fonseliuksen. Myöhemmin heillä oli kolme lasta, jotka kaikki kuolivat hyvin nuorina. Vuonna 1851 Margareta kuoli. Vuoden päästä Levón meni uusiin naimisiin Alexandra Theresia Gottsmanin kanssa. Avioliitosta syntyi seitsemän lasta, joista kuusi varttui aikuiseksi.

Koulut kesken jättänyt Levón opiskeli jonkun aikaa teollisuusalaa ja kävi myös kasviopin luennoilla. Tältä pohjalta hänen oli hyvä aloittaa alusta. Vuonna 1847 Levón osti maata entisestä tupakkapellosta ja antoi alueelle nimen Alkula.

A. A. Levón muutti perheineen Alkulaan ja alkoi rakentaa talon läheisyyteen tehdasrakennuksia. Puutarhanhoidosta innostuneella miehellä oli nyt paljon tilaa kasvattaa kukkia ja istuttaa puita, minkä hän tekikin suurella antaumuksella. Kun Vaasa siirrettiin nykyiselle

paikalleen, Levónin tehtäväksi annettiin istutuksien valvontatyö. Hän oli myös mukana suunnittelemassa ja rakentamassa Marianpuistoa.

Ensimmäisten tehdasrakennusten valmistuttua Alkulaan, Levón perusti sinne värejä, etikkaa ja mineraalivesiä valmistavan yrityksen. Se oli kuitenkin vain pieni sivuhanke, sillä yritteliäs ja päättäväinen Levón oli huomannut höyrykoneiden mahdollisuudet massatuotannossa.

Marraskuussa 1849 A. A. Levón sai luvan perustaa Alkulaan höyrykäyttöisen viljamylllyn, Vaasan Höyrymylly Oy:n. Hän oli paljon aikaansa edellä, sillä Suomen myllyteollisuudessa höyry otettiin käyttöön voimanlähteenä laajemmin vasta 1870-luvulla.

Vaasan Höyrymylly Oy:n tuotteita olivat erilaiset jauhot ja ryynit, joita myytiin suoraan myllystä ja myöhemmin Levónin Vaasaan perustamasta kaupasta. Myllyn toiminnan vakiinnuttua tuotteita vietiin myös Ruotsiin ja Venäjälle. August Alexander Levón harjoitti myös viljakauppaa, joka suuntautui Ruotsiin, Englantiin ja Venäjälle. Myöhemmin Levón anoi lupaa perustaa myllyn yhteyteen leipätehdas ruisleivän valmistukseen. Anomus hylättiin, koska siihen aikaan leipominen oli käsityötä, eikä sitä tullut harjoittaa tehtaanomaisesti. Kerättyään tarpeeksi osakkaita Levón perusti myllynsä läheisyyteen Vaasan Puuvillatehtaan.

Vaasa paloi elokuussa 1852 ja seuraukset olivat

tuhoisat. Levón oli keskeisenä henkilönä mukana Vaasan jälle rakennustoiminnassa ja sai samalla mahdollisuuden laajentaa liiketoimiaan; 1854, kun kaupungin uudesta paikasta oli päätetty, Levón perusti höyrykäyttöisen tiilitehtaan Hietalahteen. 1860 hän perusti tiilitehtaan läheisyyteen höyrysahan, joka kuului ensimmäisten joukkoon maassamme. Näiden kahden tehtaan tuotteita käytettiin Vaasan uudelleenrakentamiseen.

Vaasan Puuvillatehdas jouti suuriin vaikeuksiin, joita aiheuttivat Amerikan sisällissota, 1865-luvun rauhanuudistus ja 1867-1868 vallinnut nälänhätä, mutta tehdas pysyi pystyssä Levónin päättävyyden ansiosta. Nälkävuosien aikana mies teki kaikkensa pitääkseen yrityksenä pystyssä, mutta silti hänellä oli aikaa ja sydäntä auttaa nälkää näkeviä mm. tuomalla maahan viljaa.

Levón oli mukana myös monessa muussa. Hän omisti osakkeita Tampereen Pellavatehtaasta, kuului Suomen Yhdyspankin perustajiin ja oli jäsenenä asevelvollisuuskomiteassa. Levón oli mukana myös laivanrakennus ja -varustamistoiminnassa. Hän oli yksi Pohjanmaan Höyrylaivayhtiön, Vaasan Höyrylaivaosakeyhtiön ja vielä Vaasan-Pohjanmeren Höyrylaivaosakeyhtiön perustajista.

Elokuussa 1875 A. A. Levón sai halvauskoh-
tauksen ja kuoli siihen joitakin päiviä myöhemmin jättäen jälkeensä upean uran monella teollisuuden alalla.

Vaasan puuvillatehtaan osake

Höyrylaiva

Vaasan puuvillatehdas

PATRUUNANTALO

STOCKFORS

August Alexander Levón 1820-1875

Vaasan puuvillatehtaan osake

Höyrylaiva

Vaasan puuvillatehdas

August Levón 1820-1875

August Alexander Levón syntyi Raahessa. Perhe oli ruotsinkielinen ja Levónilla oli kuusi sisarusta. Levón ei ehtinyt juurikaan opiskella, kun jo 12-vuotiaana hän joutui apteekkarin oppipojaksi. Vuonna 1940 hän sai paikan Vaasan ainoan apteekin farmaseuttina. Levón opiskeli vuoden ajan Helsingissä ja hän sai proviisorin tittelin. Työ farmaseuttina ei enää kelvannutkaan, vaan nuori mies halusi perustaa oman apteekin. Anomus apteekin perustamisesta ei kuitenkaan mennyt läpi ja Levón kimpaantui. Hän jätti koko alan ja aloitti puhtaalta pöydältä.

Vuonna 1844 Levón nai Margareta Sofia Fonseliuksen. Myöhemmin heillä oli kolme lasta, jotka kaikki kuolivat hyvin nuorina. Vuonna 1851 Margareta kuoli. Vuoden päästä Levón meni uusiin naimisiin Alexandra Theresia Gottsmanin kanssa. Avioliitosta syntyi seitsemän lasta, joista kuusi varttui aikuiseksi.

Koulut kesken jättänyt Levón opiskeli jonkun aikaa teollisuusalaa ja kävi myös kasviopin luennoilla. Tältä pohjalta hänen oli hyvä aloittaa alusta. Vuonna 1847 Levón osti maata entisestä tupakkapellosta ja antoi alueelle nimen Alkula.

A. A. Levón muutti perheineen Alkulaan ja alkoi rakentaa talon läheisyyteen tehdasrakennuksia. Puutarhanhoidosta innostuneella miehellä oli nyt paljon tilaa kasvattaa kukkia ja istuttaa puita, minkä hän tekikin suurella antaumuksella.

Kun Vaasa siirrettiin nykyiselle paikalleen, Levónin tehtäväksi annettiin istutuksien valvontatyö. Hän oli myös mukana suunnittelemassa ja rakentamassa Marianpuistoa.

Ensimmäisten tehdasrakennusten valmistuttua Alkulaan, Levón perusti sinne värejä, etikkaa ja mineraalivesiä valmistavan yrityksen. Se oli kuitenkin vain pieni sivuhanke, sillä yritteliäs ja päättäväinen Levón oli huomannut höyrykoneiden mahdollisuudet massatuotannossa.

Marraskuussa 1849 A. A. Levón sai luvan perustaa Alkulaan höyrykäyttöisen viljamylyn, Vaasan Höyrymylly Oy:n. Hän oli paljon aikaansa edellä, sillä Suomen myllyteollisuudessa höyry otettiin käyttöön voimanlähteenä laajemmin vasta 1870-luvulla.

Vaasan Höyrymylly Oy:n tuotteita olivat erilaiset jauhot ja ryynit, joita myytiin suoraan myllystä ja myöhemmin Levónin Vaasaan perustamasta kaupasta. Myllyn toiminnan vakiinnuttua tuotteita vietiin myös Ruotsiin ja Venäjälle. August Alexander Levón harjoitti myös viljakauppaa, joka suuntautui Ruotsiin, Englantiin ja Venäjälle. Myöhemmin Levón anoi lupaa perustaa myllyn yhteyteen leipätehdas ruisleivän valmistukseen. Anomus hylättiin, koska siihen aikaan leipominen oli käsityötä, eikä sitä tullut harjoittaa tehtaanomaisesti. Kerättyään tarpeeksi osakkaita Levón perusti myllynsä läheisyyteen Vaasan Puuvillatehtaan.

Vaasa paloi elokuussa 1852 ja seuraukset olivat tuhoisat. Levón oli keskeisenä henkilönä mukana Vaasan jälleenrakennustoiminnassa ja sai samalla mahdollisuuden laajentaa liiketoimiaan; 1854, kun kaupungin uudesta paikasta oli päätetty, Levón perusti höyrykäyttöisen tiilitehtaan Hietalahteen. 1860 hän perusti tiilitehtaan läheisyyteen höyrysahan, joka kuului ensimmäisten joukkoon maassamme. Näiden kahden tehtaan tuotteita käytettiin Vaasan uudelleenrakentamiseen.

Vaasan Puuvillatehdas jouti suuriin vaikeuksiin, joita aiheuttivat Amerikan sisällissota, 1865-luvun rauhanuudistus ja 1867-1868 vallinnut nälänhätä, mutta tehdas pysyi pystyssä Levónin päättäväisyyden ansiosta. Nälkävuosien aikana mies teki kaikkensa pitääkseen yrityksenä pystyssä, mutta silti hänellä oli aikaa ja sydäntä auttaa nälkää näkeviä mm. tuomalla maahan viljaa.

Levón oli mukana myös monessa muussa. Hän omisti osakkeita Tampereen Pellavatehtaasta, kuului Suomen Yhdyspankin perustajiin ja oli jäsenenä asevelvollisuuskomiteassa. Levón oli mukana myös laivanrakennus ja -varustamistoiminnassa. Hän oli yksi Pohjanmaan Höyrylaivayhtiön, Vaasan Höyrylaivaosakeyhtiön ja vielä Vaasan-Pohjanmeren Höyrylaivaosakeyhtiön perustajista.

Elokuussa 1875 A. A. Levón sai halvauskohtauksen ja kuoli siihen joitakin päiviä myöhemmin jättäen jälkeensä upean uran monella teollisuuden alalla.

PATRUUNANTALO

STOCKFORS